

Matematický ústav Slezské univerzity v Opavě

Strategický záměr vzdělávací a vědecké činnosti na období 2026+

Matematický ústav Slezské univerzity v Opavě byl zřízen jako samostatný vysokoškolský ústav k 1. lednu 1999. Vznikl z Ústavu matematiky, který byl organickou součástí FPF SU od jejího vzniku v roce 1991 a který se díky kvalifikovanému personálnímu obsazení rychle rozvíjel. Proto už v roce 1994 Slezská univerzita získala doktorské studium a v roce 1995 právo konat habilitační a profesorská řízení, a to v oboru matematická analýza. V současnosti je Matematický ústav v Opavě významným, mezinárodně uznávaným vědeckým pracovištěm. Přibližně dvě třetiny jeho rozpočtových prostředků jsou určeny na vědu a většinou byly získány v nějaké formě veřejné soutěže, stejně tak úvazky jeho akademických pracovníků jsou ze dvou třetin tvořeny vědeckou činností. Nosnými projekty v letech 1999–2011 byly výzkumný záměr MSM4781305904 „Topologické a analytické metody v teorii dynamických systémů a matematické fyzice” (2005–2011) a MSM192400002 „Globální analýza” (1999–2005). V letech 2012–2018 byl ústav spoluřešitelem sedmiletého projektu „Institut Eduarda Čecha pro algebru, geometrii a matematickou fyziku”, jediného centra excelence v ČR v oblasti matematiky. Kvalitu své vědecké činnosti ústav dlouhodobě a systematicky zajišťuje jak pravidelnými půlročními průběžnými hodnoceními, tak periodickými (vždy po 5 letech) externími peer-review evaluacemi této činnosti, od roku 2012 mezinárodními.

Ústav zabezpečuje bakalářský, magisterský a doktorský studijní program Matematika a udržuje si již řadu let postavení jedné ze čtyř vysokoškolských institucí v ČR – spolu s Matematicko-fyzikální fakultou Univerzity Karlovy v Praze, Přírodovědeckou fakultou Masarykovy univerzity v Brně a Přírodovědeckou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci – s akreditovaným oprávněním k habilitačnímu a profesorskému řízení v matematických oborech. Jeho působnost je celostátní.

Kromě vědecké činnosti ústav úzce spolupracuje s řadou podniků i institucí v regionu, a to jak při realizaci praxí v rámci výuky akreditovaných studijních programů, tak při zadávání a vedení závěrečných kvalifikačních prací studentů. Aktivně se zapojuje do práce s talentovanou středoškolskou mládeží v celostátním měřítku.

Misí Matematického ústavu v Opavě zůstává posilovat své postavení coby uznávané vědecké instituce, intenzivně zapojené do mezinárodní spolupráce a vychovávající kvalitní absolventy.

Za svůj základní pilíř ústav považuje kvalitní vědeckou činnost. Strategickou vizí ústavu do budoucna je nicméně nejen dlouhodobé udržení úrovně této činnosti, ale také její systematické a účelné propojení s činností vzdělávací. Ta zahrnuje rovněž prakticky orientované bakalářské studijní specializace s přímou vazbou na potřeby aplikační sféry. Prostřednictvím tohoto integrovaného přístupu usiluje ústav o zachování a posilování své pozice stabilní a kontinuálně se rozvíjející vysokoškolské instituce.

V souladu s tímto zaměřením má ústav pro období 2026+ na zřeteli především následující strategické priority, které zároveň zohledňují jednak Strategický záměr Slezské univerzity v Opavě, schválený jejím akademickým senátem dne 13. ledna 2026, jednak předběžné výsledky Hodnocení výzkumných organizací v segmentu vysokých škol v roce 2025. Ústav se zároveň plně hlásí ke všem cílům, prioritám a opatřením vytyčeným ve Strategickém záměru Slezské univerzity v Opavě 2026+ a bude se podílet na naplňování cílů a indikátorů

strategického závazku univerzity v rámci Programu na podporu strategického řízení vysokých škol (PPSŘ): níže uvedené strategické priority představují buď konkretizaci opatření na úrovni univerzity, anebo cíle jdoucí nad rámec těchto opatření v souvislosti se specifickými ambicemi ústavu coby výrazně vědecky zaměřené instituce.

1. Věda a výzkum

Hlavní prioritou ústavu i nadále zůstává udržovat vysokou úroveň a mezinárodní renomé své vědecké činnosti v oblasti základního výzkumu, včetně doktorského studia, a to ve všech dosud pěstovaných matematických oborech – teorii dynamických systémů, teorii integrabilních systémů, diferenciální geometrii a matematické fyzice, funkcionální a komplexní analýze a v teorii parciálních diferenciálních rovnic. Nadále bude rovněž kladen důraz na rozvoj spolupráce se subjekty praktické sféry v oblasti aplikací matematiky. Bude nutno zintenzivnit úsilí o získání rozpočtových prostředků ve veřejných soutěžích.

Většina opatření přímo navazuje na kap.2 Strategického záměru SU 2026+ („Poznáním měníme region i svět“), zejména body 2.1 a 2.2, a na kap. 5 tamtéž („Rozvíjíme spolupráci a kulturu učící se organizace“), zejména bod 5.2.

Opatření

- Posílit podporu žádostí o externí vědecké projekty, zejména granty GA ČR (včetně projektů Lead Agency), popř. TA ČR a relevantních výzev programu Horizon Europe, včetně diversifikace oblastí a aktivnější role juniorských žadatelů.

Indikátor: počet podaných žádostí

Zodpovědnost: zástupce ředitele pro vědu a zahraniční styky

- Podíl prostředků v rozpočtu ústavu, určených na vědeckou činnost (granty a jiné vědecké projekty, institucionální podpora na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace, aj.), udržet nadále na úrovni minimálně 50 %.

Indikátor: kumulativní podíl prostředků v rozpočtu ústavu (bez OP)

Zodpovědnost: ředitel

- Rozvíjet systém cíleného odměňování pracovníků za publikace v impaktovaných časopisech a za výsledky bonifikované ve stávajících Modulech 1 a 2 Metodiky hodnocení výzkumných organizací.

Indikátor: počet vyplacených mimořádných odměn

Zodpovědnost: zástupce ředitele pro vědu a zahraniční styky

- Zvýšit kvalitu doktorského studia podporou výjezdů doktorandů na uznávaná zahraniční pracoviště v rámci studijních povinností.

Indikátor: počet výjezdů

Zodpovědnost: zástupce ředitele pro vědu a zahraniční styky

- Rozšířit spolupráci s FÚ v oblasti vědecké činnosti i projektových aktivit.

Indikátor: počet společných vědeckých počínů / projektů

Zodpovědnost: zástupce ředitele pro vědu a zahraniční styky (vědecké aktivity)

zástupce ředitele pro výpočetní techniku (projektové aktivity)

2. Vzdělávací činnost

Matematický ústav v Opavě bude i nadále dbát o udržení kvality vzdělávací činnosti, jakož i podporovat talentované studenty navazujícího magisterského studia, doktorandy i post-doktorandy a jejich zapojení do vědecké činnosti. Nadále bude kladen důraz na rozvoj spolupráce s praktickou sférou v oblasti aplikací matematiky formou závěrečných prací studentů.

Opatření v této prioritě navazují na kap. 1 strategického záměru univerzity („Vzděláváme pro budoucnost“), a to na všechny její body 1.1 až 1.4.

Opatření

- Využít popularizační a propagační aktivity ústavu k přilákání motivovaných studentů z řad absolventů SŠ.

Indikátor: počet popularizačních / propagačních aktivit pro SŠ

Zodpovědnost: zástupce ředitele pro výpočetní techniku

- Posílit spolupráci s veřejným a aplikovaným sektorem (studentské praxe a závěrečné práce u institucí a firem v regionu).

Indikátor: počet absolvovaných studentských praxí a obhájených závěrečných prací u subjektů veřejného a aplikovaného sektoru

Zodpovědnost: zástupce ředitele pro studijní záležitosti

- Nadále usilovat o snížení propadovosti během studia, zvážit rozšíření stávajícího systému (přípravné kurzy pro 1. ročníky, konzultace) o další prvky (adaptační kurz).

Indikátor: zdokonalený systém pro snížení studijní neúspěšnosti

Zodpovědnost: zástupce ředitele pro studijní záležitosti

- Inovovat systém monitoringu zpětné vazby od absolventů (jaro 2028).

Indikátor: inovovaný systém monitoringu zpětné vazby absolventů

Zodpovědnost: zástupce ředitele pro studijní záležitosti

- Při prodlužování akreditace současných studijních programů zvážit rozšíření o nové studijní programy (např. v oblasti učitelství matematiky).

Indikátor: případná podaná žádost o akreditaci

Zodpovědnost: zástupce ředitele pro studijní záležitosti

3. Společenský dopad vzdělávací a vědecké činnosti („Třetí role“)

Prezentovat ústav vůči laické i odborné veřejnosti jako mezinárodně uznávané centrum vědecké činnosti, kvalitního vzdělávání a akademické kultury a integrity.

Opatření v této oblasti většinou navazují na kap. 2, bod 2.3 strategického záměru univerzity („Poznáním měníme region i svět“).

Opatření

- Popularizačními akcemi v oblasti matematiky přispívat k transferu znalostí.

Indikátor: počet popularizačních akcí
Zodpovědnost: zástupce ředitele pro výpočetní techniku

- Spolupracovat se středními školami v regionu prostřednictvím propagace matematiky a kritického myšlení.

Indikátor: počet spoluprací tohoto typu se SŠ v regionu
Zodpovědnost: zástupce ředitele pro výpočetní techniku

- Podporovat a rozšiřovat zapojení pracovníků do posuzovatelské a editorské činnosti jak na národní, tak na mezinárodní úrovni (členství v redakčních radách, vědeckých, odborných a organizačních výborech, recenzní a hodnotitelská činnost, členství v komisích pro obhajoby závěrečných prací a disertací, v habilitačních komisích a komisích pro jmenování profesorem, rešeršní činnost pro mezinárodní matematické databáze, členství v panelech grantových agentur, atd.).

Indikátor: počet členství v komisích a vypracovaných posudků
Zodpovědnost: ředitel

4. Internacionalizace

Ústav bude nadále respektovat celosvětové trendy a pokračovat ve své dosavadní tradici spolupráce s předními zahraničními institucemi a odborníky, včetně rozvoje všech typů mobilit pracovníků ústavu.

Opatření v této prioritě navazují na kap. 3 strategického záměru univerzity („Jsme součástí mezinárodních sítí a propojeného světa“), a to zejména na body 3.1 a 3.2.

Opatření

- Pokračovat v praxi pravidelných pozic, zejména postdoktorandských, obsazovaných mezinárodně otevřeným konkurzem a nadále všestranně podporovat mezinárodní přístupnost pracovní komunikace i všech agend ústavu.

Indikátor: pracovní pozice obsazené mezinárodním konkurzem
Zodpovědnost: zástupce ředitele pro vědu a zahraniční styky

- Příjezdové mobility zahraničních pracovníků a výjezdové mobility pracovníků ústavu.

Indikátor: počet realizovaných mobilit (člověkodny)
Zodpovědnost: zástupce ředitele pro vědu a zahraniční styky

5. Kvalita systému řízení

Úroveň technicko-organizačního zázemí ústavu, které poskytuje veškerý servis akademickým pracovníkům, je na vysoké úrovni z hlediska kvality i efektivity, neobvyklé nejen na akademických pracovištích v ČR, ale i v zahraničí. Je to důsledkem systému průběžného sledování a vyhodnocování všech činností ústavu, který je na něm uplatňován od jeho vzniku. Tuto úroveň bude nutno nadále udržovat i v budoucnu. Podobně jako v ústavech AV ČR, bude proto pokračováno v pravidelných evaluacích vědecké činnosti ústavu; po realizovaných evaluacích v letech 2007, 2012, 2017 a 2022 se počítá s mezinárodní evaluací v roce 2027.

Opatření v této prioritě navazují na kap. 2 strategického záměru univerzity („Poznáním

měníme region i svět“), bod 2.1, a na kap. 6 tamtéž („Řídíme se principy udržitelné, bezpečné a chytré univerzity“), zejména body 6.1 a 6.3.

Opatření

- Realizovat mezinárodní evaluaci tvůrčí činnosti MÚ (podzim 2027).

Indikátor: realizovaná mezinárodní evaluace

Zodpovědnost: ředitel

- Při průběžném vyhodnocování činností ústavu (výjezdní zasedání květen/listopad) posílit jeho aspekty týkající se technicky-organizačního zázemí (infrastruktura pro výzkum i výuku, úroveň digitalizace, elektronické zdroje, připravenost na AI, aj) .

Indikátor: výstupy z průběžných hodnocení činností ústavu

Zodpovědnost: zástupce ředitele pro výpočetní techniku

6. Personální a sociální rozvoj

Matematický ústav bude věnovat maximální pozornost péči o kvalitu lidských zdrojů. Chce být institucí otevřenou kvalitním odborníkům z celého světa a umožňující rozvoj kompetencí a kariérní růst svých pracovníků. Při zachování stávajících a dlouhodobě uplatňovaných náročných kritérií, kladoucích důraz na kvalitu a nikoliv na kvantitu vědeckých výsledků, usiluje o zvyšování podílu docentů a profesorů mezi akademickými pracovníky ústavu.

Opatření v této prioritě navazují na kap. 5 strategického záměru univerzity („Rozvíjíme spolupráci a kulturu učící se organizace“), zejména na její body 5.1 a 5.3.

Opatření

- Realizovat kurzy pro akademické pracovníky ústavu (zejména AJ).

Indikátor: počet kurzů, počet proškolených pracovníků

Zodpovědnost: zástupce ředitele pro výpočetní techniku

- Nejméně 2 noví docenti mezi kmenovými pracovníky MÚ.

Indikátor: počet nových docentů z řad kmenových pracovníků ústavu

Zodpovědnost: ředitel

- Prostřednictvím „learning by doing“ vybudovat personální rezervy pro role vedoucích pracovníků na všech úrovních.

Indikátor: pracovníci schopní zastávat role vedoucích pracovníků

Zodpovědnost: ředitel

- Návratové programy pro absolventy a motivační programy pro externí odborníky, cílící na zajištění vyváženého rozvoje a kvalitního personálního zázemí všech oddělení ústavu (při zachování stávající politiky omezující inbreeding).

Indikátor: návratový program

Zodpovědnost: zástupce ředitele pro vědu a zahraniční styky

7. Závěr

Strategickým záměrem Matematického ústavu v Opavě je upevnit své postavení mezinárodně uznávané vědecké instituce v rámci Slezské univerzity, a to v oblasti základního výzkumu a ve výchově mladých vědeckých pracovníků. Důsledně zvyšovat kvalitu všech činností ústavu.

Tento dokument byl schválen Vědeckou radou Matematického ústavu v Opavě na jejím 53. zasedání dne 12. března 2026.